

MAKALENİN BİLİMSEL DERGİLERE YÜKLENMESİNDE SIK YAPILAN HATALAR

İsa KILIÇASLAN¹

Giriş

Bilimsel makale, özgün araştırma sonuçlarının tanımlanması sonrası basılmış bir rapordur.¹ Bu tanımlama ile, bilimsel makale özgün bir araştırmaya ait sonuçların yayını ve tekrarlandığında aynı sonuçlara ulaşılabilecek bir yapıya sahip olmalıdır.² Yapılan araştırmaların bilimsel dünyaya sunumu genelde bilimsel dergiler aracılığıyla olmaktadır.¹

Akademisyenlerin amacı, yaptıkları çalışmalarının yayınlanmasıdır. Çalışmanın tamamlanmasıyla işin zor kısmı yapılmış olur, ancak ve belki de aynı derecede zor olan makalenin yazımı da zorlu bir süreçtir. Yazının tamamlanmasından sonra ise bilimsel çalışmanın akademik dergilere gönderilerek yayınlanma aşaması gelir. Yayın aşaması da oldukça zor bir süreçtir.

Bir yazının yayınlanma süreci, makalenin dergi sistemine yüklenmesi ile başlamış olur. Günümüzde bir yazının dergiye yüklenmesi, özellikle kaliteli dergilerin tercih ettiği, derginin internet sitelerinden kolaylıkla ulaşılabilen **"online submission system"** yani "makale yükleme sistemleri" üzerinden yapılmaktadır. Bu aşamada yapılan basit hatalar makalenin kısa sürede reddedilmesi ile sonuçlanabilir.

Bu yazımızda makalelerin dergiye yüklenmesi aşamasında yapılan sık hatalar ve bu sık hatalar nedeniyle özellikle editörün ilk değerlendirme aşamasında yazının reddedilmesine neden olan konular ele alınmıştır.

Hazırlık Aşamasında Yapılması Gerekenler ve Hatalar

Yazının dergiye yüklenmesi aşamasında en sık yapılan hata, yazının dergilerin internet sitelerinde verilen kılavuza göre "yazarlara bilgi- (guide for the authors veya instructions to the authors)" şeklinde verilen dokumana göre yazının hedef dergi formatına uygun olarak hazırlanmaması dikkat çekmektedir. Bu aşamada bu kılavuzun dikkatli bir şekilde okunması ve yazının bu bilgilere göre

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD., isakilicaslan@gazi.edu.tr

Dergi seçiminde; çalışma alanı, makalenin konusu, makalenin türü, makalenin hipotezi, yayının aciliyeti, açık erişim tercihi, indeks tercihinin göre genellikle seçim yapılma kriterlerini oluşturur. Günümüzde artan dergi sayısı ve elektronik ortamın kullanılması ile birlikte dergi seçiminin daha fazla önem kazanmıştır. Dergi seçiminde çeşitli yayınevlerinin sunduğu özel programlarla dergi seçimine yön verilebilmektedir. Bunlardan birkaç tanesi aşağıda sunulmuştur.

<https://endnote.com/product-details/manuscript-matcher/>

<https://journalfinder.elsevier.com/>

<https://journalfinder.wiley.com/search?type=match>

<https://www.edanz.com/journal-selector>

yardımcı olabilir.

Dergi Sistemine Giriş

Eğer göndereceğiniz derginin yazarlara bilgi/kılavuz kısmını ayrıntılı okuduysanız ve bu bölümde istenen gerekli hazırlıkları tamamladıysanız sonraki aşama hedef derginin internet sayfasında yer alan makale gönder (submit a manuscript) kısmına giriş yapmanız gerekmektedir. Bu bölümde dergi sistemine üye kaydınız istenecektir. Nadir de olsa bazı dergiler halen mail yoluyla yazı kabul etmektedir.

Dergi seçiminde tecrübeli değilseniz bu konuda yardım almanız uygun olacaktır. Çünkü sahte dergilerle (predatory journals) karşı karşıya kalabilirsiniz. Dergi seçiminde; Web of Science Master Journal List, TÜBİTAK ULAKBİM TR, PubMed, DOAJ, Scopus kontrol listelerinden, seçtiğiniz dergilerin kontrol edilmesi önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Piel G. What Is a Scientific Paper? In: Gastel B, Day RA (ed). How to write and publish a scientific paper (8th ed). Santa Barbara, California: Greenwood, 2016.
2. Seçkin D. Bilimsel bir makale nasıl yazılır? [How to write a scientific paper?]. *Dermatose*. 2003; 2: 90-94.
3. Ehara S, Takahashi K. Reasons for rejection of manuscripts submitted to AJR by international authors. *AJR Am J Roentgenol*. 2007; 188: 113-116.
4. International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals. Updated Dec. 2021 [02/14/2022 accessed date] Available from <http://www.icmje.org/icmje-recommendations.pdf>.
5. Publishing model. <https://www.bmj.com/about-bmj/publishing-model>. [02/14/2022 accessed date]
6. Celik E, Gedik N, Karaman G, Demirel T, Goktas Y. Mistakes encountered in manuscripts on education and their effects on journal rejections. *Scientometrics*. 2014; 98: 1837-1853.
7. Belcher W (ed). Writing your journal article in 12 weeks: A guide to academic success in publishing and success. In: Thousand Oaks, LA, California: Sage; 2009.
8. Price RV, Maushak NJ. Publishing in the Field of Educational Technology: Getting Started. *Educational Technology*. 2000; 40: 47-52